

לחיות בפנימיות את הרבי שנמצא ב-770 **היום**

שני האחים, הגה"ח **הרב עקיבא וגנר** - ראש ישיבת ליובאוויטש בטורנטו קנדה והגה"ח **הרב נועם וגנר** - ראש ישיבת חב"ד ביוהנסבורג דרום אפריקה, נפגשים פעם בשנה למשך שבוע ימים בחצרו של הרבי מלך המשיח // **הרב שלום יעקב חזן ואברהם רייניץ** הושיבו אותם לראשונה לרב-שיח פנימי לגיליון החג של 'בית משיח' שבמהלכו העניקו מבט חודר ומאלף על מהות ההתמסרות לרבי, העבודה פנימית הדרושה בענייני משיח, ועל אור ההתקשרות שמאיר בתמימים של היום // **כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ**

מימין לשמאל: הרב שלום יעקב חזן, הרב אברהם רייניץ, הרבנים עקיבא ונועם וגנר // צילום: זלמן וישנפסקי

הפגיש את הרבנים האחים לבית וגנר – זו משימה קשה. שניהם מכהנים כראשי ישיבות, אלא שבעוד הרב עקיבא וגנר מכהן כראש ישיבת ליובאוויטש 'אהלי מנחם מענדל' בטורונטו, העיר בה נולד – אחיו, הרב נועם וגנר, הרחיק נדוד עד לדרום אפריקה, שם הוא מכהן כראש ישיבת חב"ד. פעם בשנה הם נפגשים לשבוע שלם – בעשרת ימי תשובה, שניהם נמצאים אצל הרבי. ולא רק הם. איתם עמם מגיעים כמעט כל תלמידי הישיבה, ולמעשה הישיבה עוברת לקראן הייטס למשך עשרה ימים.

למרות שבדרך כלל מקובל שראשי ישיבות מובילים את הטון הלימודי בישיבה, ואילו הטון החסידי מופקד בידיהם של המשפיעים – הרי אצל הרבנים האחים וגנר, הלומדות והחסידישקייט שוכנים זה לצד זה, תומכים ומחזקים האחד את משנהו. גם במהלך הראיון עמם, שעסק בנושאים חסידיים שהורים – הובאו ראיות מהגמרא בפסחים, לצד ציטוטים ממאמרי חסידות. כי אצלם הכל נקודה אחת.

הרבנים וגנר נולדו בטורונטו, ובצעירותם למדו בישיבות ליטאיות. בהשפעת דודיהם החב"דניקים לבית שוחט, התקרבו לחב"ד ואת שנות לימודיהם בישיבה גדולה עשו בישיבת 'אהלי תורה' בקראן הייטס. כך זכו לשהות מספר שנים בסמיכות לבית חיינו, ולשאוב את הלחלוחית המיוחדת, שגורמת לתלמידיהם להעריך אותם כל כך, ולקבל מהם השפעה פנימית עמוקה. במהלך שיחתנו המרתקת, חלקו עמנו האחים וגנר את זכרונותיהם מחגי תשרי עם הרבי, ומשם המשכנו לתשרי של היום, כאשר למרות שלא רואים את הרבי בגלוי – מרגישים את נוכחותו של הרבי ב־770, אך יותר מתמיד זקוקים לעבודה פנימית עמוקה ביותר על מנת לספוג את הגילויים הגדולים בתוך תוכנו.

שמעתי מהרבי: "לקחת כל מה שאפשר לקחת"

בפתח שיחתנו, אנו מעוניינים לשמוע מכם מתי הייתה הפעם הראשונה שהייתם אצל הרבי מלך המשיח, ומה הזכרונות המיוחדים השמורים עמכם מהימים ההם? הרב עקיבא: הגעתי לרבי לראשונה לקראת ראש השנה תשמ"ג. אז עוד לא הייתי בחור ישיבה חב"די, אבל החווייה הרוחנית של 'ראש השנה אצל הרבי'

הייתה חזקה כל כך, עד שמאז והלאה הייתי בכל ראש השנה אצל הרבי, מלבד שנה אחת כאשר הייתי בשליחות הרבי בישיבה בקליפורניה.

תשרי אצל הרבי, זה שילוב מיוחד של ניגודים. מצד אחד, זהו זמן שהכל מתרחש 'בגדול'. מגיע קהל עצום, ואין את הפריבילגיה לעמוד קרוב לרבי בלי דחיפות, כמו שהיה אפשרי במהלך השנה. בחודשי הקיץ, למשל, ציבור המתפללים היה קטן והיה אפשר להתקרב מאוד לרבי. בתשרי הכל 'ברוב עם'. מצד שני, דווקא בתשרי היו הרבה חלקים 'אישיים' – מתחיל מערב ראש השנה, כאשר עוברים ליד הרבי ומוסרים לרבי את הפ"ג. זה רגע מאוד אישי ופרטי.

היו עוד כמה רגעים כאלה בתשרי. אבל הרגעים הכי מיוחדים היו בשמחת תורה – שמצד אחד היה ציבור עצום, עוד יותר מראש השנה, אבל מצד שני בהקפה של הרבי, תוך כדי שהרבי רוקד עם ספר התורה, הסתכל הרבי על כל אחד מהקהל. ככה כל אחד הרגיש, שהרבי מסתכל עליו באופן אישי.

שני הקווים האלה, שהרכיבו את החוויה הרוחנית של תשרי, גרמו לכך שלאחר פעם אחת – שוב אי אפשר היה לחשוב על תשרי במקום אחר... מי שהגיע שנה אחת, היה מוכרח להגיע שוב ושוב.

הרב נועם: הייתי אצל הרבי בכמה הזדמנויות במהלך השנה, אבל לתשרי נסעתי לראשונה רק בשנת תנש"א. באותה שנה הייתה קביעות כמו השנה, של שלושה ימי קדושה רצופים. וזו הייתה התעלות מיוחדת. ביום ראשון שלאחר שבת בראשית, התקיימה חלוקת דולרים, והרב גרשון מענדל אבצן עבר עם קבוצת בחורים מישיבות לא חב"דיות שהביא עמו מארץ ישראל אל הרבי. מכיוון בשנה קודם לכן כאשר למדתי בישיבה לא חב"דית בארץ ישראל – למדתי חסידות עם הרב אבצן, הוא הציע לי להצטרף לקבוצה. עמדתי מאחוריו כאשר הצביע על הבחורים שהגיעו עמו, ואמר לרבי שאלו בחורים מישיבות לא-חב"דיות, שהגיעו לחודש תשרי אצל הרבי. מענה הרבי היה: זָאָל זַיִן בהצלחה רבה, און מ'זָאָל מיטנעמען אַלץ וואָס מ'קען מיטנעמען = שיהיה בהצלחה רבה, ושיקחו כל מה שאפשר לקחת. המילים האלה, שיקחו כל מה שיכולים לקחת, תפסו אותי מאוד. זוהי הוראה כללית לגבי כל אחד, ובכל תשרי.

בשנה הבאה הגעתי כבר הרבה יותר

מוקדם. באותה שנה התחלתי ללמוד בישיבת 'אהלי תורה' בקראן הייטס, כך שהייתי ב־770 החל מ־10 באוגוסט. באותה שנה, לימודי החסידות בערב התקיימו ב־770. הסיבה החיצונית הייתה, מכיוון שהיה זה בסמיכות לפרעות הידועות בקראן הייטס, וחששו שבחורים יסתובבו בשעות הלילה ברחוב טרוי בו שוכנת הישיבה. אבל בין הבחורים דיברו על כך שהסיבה האמיתית היא, משום שבאותם ימים אמר הרבי שיחה כמעט בכל לילה, וכדי לחסוך את הריצות מרחוב טרוי עד 770 – סידרו שמלכתחילה נלמד ב־770.

לא אוכל לשכוח את השיחה של הרבי בליל ג' דסליחות, בה עורר הרבי להתוועד על דרך ההתוועדויות בליובאוויטש, שהחסידים היו מגיעים לסליחות כשהם מתנדנדים מה'עד דלא ידע' שבהתוועדות. יחד עם זאת, עורר הרבי ללמוד אחד המאמרים של רבותינו נשיאינו אודות הסליחות. אחרי השיחה הלכנו ל'אהלי תורה', ולמרות השעה המאוחרת, קרוב לחצות הלילה, ישבנו כולנו ללמוד את המאמרים ואחריהם התוועדנו כל הלילה.

אחי הזכיר מקורם שבתוך ההמוניות של תשרי, יש לכל אחד רגעים פרטיים עם הרבי. אחד הרגעים המיוחדים שלי היה דווקא בליל יום הכיפורים תשנ"ב. אותו יום היה בלתי־נשכח לכל מי שנכח בו. זה החל בשיחה אחרי מנחה, שארכה קרוב לשעה, למרות הזמן הלחץ של ערב יום כיפור. אחרי השיחה פתח הרבי בניגון ההקפות, ונעמד לחלוקת דולרים. אנחנו אמנם לא עברנו לקבל דולר, אבל מהמקום בו עמדתי היה אפשר לראות את פניו של הרבי מאירות, ממש על דרך המשל מהמלך בשדה, שמראה פנים שוחקות.

אחרי ברכת הבנים בזאל הקטן, מיהרתי לרדת לזאל הגדול להצטרף לתפילת ערבית עם הרבי. מכיוון שבשעה זו תפסו כל אנ"ש את מקומותיהם, והתמימים רק ירדו מברכת הבנים, לא היה שייך להגיע למקומות הקבועים, וכל אחד נעמד היכן שרק אפשר. כך מצאתי את עצמי עומד סמוך למקום בו עובר הרבי בצאתו מהתפילה. ביום הכיפורים לא היו מנגנים כאשר הרבי יצא מהתפילה, ורק היה נבקע שביל בים האנושי ושקט מזור שרר בזאל. לידי עמד ילד קטן, וכאשר הרבי עבר לידינו, עצר הרבי לרגע קט ועשה בידו תנועת עידוד חזקה מאוד. באותו רגע לא ידעתי מה

הרב נועם וגנר:
חסידים ממשיכים להגיע ל-770 – לא בגלל מה שהיה כאן פעם, אלא בגלל מה שיש כאן עכשיו! הרבי נמצא כאן, וזוהי הסיבה שאנחנו מעוררים את הבחורים להגיע. כדי שיהיו בתשרי יחד עם הרבי. יחד עם זאת, מכיוון שלצערנו הכי גדול, עד לרגע זה לא זכינו לראות את הרבי בנדרשת עבודת פנימית עמוקה יותר, כדי להרגיש שנמצאים אצל הרבי, ולקבל את ההשפעה הפנימית והעצומה שהרבי משפיע עלינו בחודש החגים.

הרב עקיבא: גם כאשר ראינו את הרבי בעיניים הגשמיות, הייתה נדרשת עבודה פנימית כדי לקלוט את האורות והגילויים של חודש תשרי. כמו שהיו מכריזים לפני תקיעות, שצריכים להתבונן, היכן עומדים ולפני מי עומדים. שכן אם לא מתבוננים – אזי הדברים נפעלים באופן מקיף בלבד, וחסרה העדינות החסידית הפנימית.

הגמרא במסכת פסחים מספרת "הנהו תלתא כהני, חד אמר להו הגיעני כפול, וחד אמר הגיעני כזית, וחד אמר הגיעני כזנב הלטאה. בדקו אחריו ומצאו בו שמץ פסול". היו אלה שלושה כהנים שנדחפו לקבל את לחם הפנים. מקביל בדורנו לאותם חסידים שנדחפים להיות הכי קרובים לקדושה. ובכל זאת, כאשר ביקשו לתאר את החלק שהצליחו לחטוף, הנה אחד מהם דימה זאת לזנב הלטאה – זאת אומרת, שאתה יכול לעמוד הכי קרוב לרבי, ובכל זאת להסתכל על הכל בצורה הכי מגושמת...

הרב נועם: אמנם כאשר לא רואים בגלוי, העבודה קשה יותר – אבל כאשר מצליחים בכך, יכולים להגיע לרמות של התקשרות הרבה יותר גבוהות מאשר בעבר. בשיחה שיצאה לאור לקראת שבת חזון תשנ"א, שאל הרבי כיצד יכול האדם להתעורר כאשר לוקחים ממנו את בית המקדש, הרי זה הגורם לכאורה להתעוררות. מסביר הרבי, שכאשר בית המקדש היה קיים, כל אחד היה רואה אותו בהתאם לדרגתו הרוחנית, ולכן הראייה הייתה מוגבלת, ולעיתים אף לא פעלה את פעולתה. אבל כאשר נחרב בית המקדש,

עלי לעשות, אבל בכל אופן התנועה הזאת נחקקה בי לעד.

דרושה: עבודה פנימית

אנו עומדים כעת בתשרי תשע"ה, ולמרות שכבר עשרים שנה לא זכינו לראות את הרבי בגילוי – בכל זאת אתם מקפידים להגיע ל-770, ואף מביאים עמכם את כל תלמידי הישיבה. מילא כאשר אתם מגיעים, אתם בוודאי נזכרים בימים ההם, ומתעוררים ברגשי געגועים והתקשרות לרבי. אבל מה עם הבחורים שלא זכו אף פעם לראות את הרבי בעיניהם הגשמיות, בשביל מה הם מגיעים?

הרב נועם: חסידים ממשיכים להגיע ל-770 – לא בגלל מה שהיה כאן פעם, אלא בגלל מה שיש כאן עכשיו! הרבי נמצא כאן, וזוהי הסיבה שאנחנו מעוררים את הבחורים להגיע. כדי שיהיו בתשרי יחד עם הרבי.

יחד עם זאת, מכיוון שלצערנו הכי גדול, עד לרגע זה לא זכינו לראות את הרבי בגילוי – נדרשת עבודת פנימית עמוקה יותר, כדי להרגיש שנמצאים אצל הרבי, ולקבל את ההשפעה הפנימית והעצומה שהרבי משפיע עלינו בחודש החגים.

הרב עקיבא: גם כאשר ראינו את הרבי בעיניים הגשמיות, הייתה נדרשת עבודה פנימית כדי לקלוט את האורות והגילויים של חודש תשרי. כמו שהיו מכריזים לפני תקיעות, שצריכים להתבונן, היכן עומדים ולפני מי עומדים. שכן אם לא מתבוננים – אזי הדברים נפעלים באופן מקיף בלבד, וחסרה העדינות החסידית הפנימית.

הגמרא במסכת פסחים מספרת "הנהו תלתא כהני, חד אמר להו הגיעני כפול, וחד אמר הגיעני כזית, וחד אמר הגיעני כזנב הלטאה. בדקו אחריו ומצאו בו שמץ פסול". היו אלה שלושה כהנים שנדחפו לקבל את לחם הפנים. מקביל בדורנו לאותם חסידים שנדחפים להיות הכי קרובים לקדושה. ובכל זאת, כאשר ביקשו לתאר את החלק שהצליחו לחטוף, הנה אחד מהם דימה זאת לזנב הלטאה – זאת אומרת, שאתה יכול לעמוד הכי קרוב לרבי, ובכל זאת להסתכל על הכל בצורה הכי מגושמת...

הרב נועם: אמנם כאשר לא רואים בגלוי, העבודה קשה יותר – אבל כאשר מצליחים בכך, יכולים להגיע לרמות של התקשרות הרבה יותר גבוהות מאשר בעבר. בשיחה שיצאה לאור לקראת שבת חזון תשנ"א, שאל הרבי כיצד יכול האדם להתעורר כאשר לוקחים ממנו את בית המקדש, הרי זה הגורם לכאורה להתעוררות. מסביר הרבי, שכאשר בית המקדש היה קיים, כל אחד היה רואה אותו בהתאם לדרגתו הרוחנית, ולכן הראייה הייתה מוגבלת, ולעיתים אף לא פעלה את פעולתה. אבל כאשר נחרב בית המקדש,

ובשבת חזון "מראים את המקדש מרחוק" – הרי מצד אחד מכיוון ש'מראים' מלמעלה, הרי הראייה שמגיעה מלמעלה אינה מוגבלת לפי כוחות האדם, ומצד שני כאשר יודעים שראייה זו היא רק 'מרחוק', הרי עצם הידיעה הזאת מעוררת את האדם להתאמץ יותר לעבודה פנימית.

כלומר, ייתכן בהחלט שבחור שהיה אצל הרבי בשנים ההן, וראה בגלוי את הרבי אך לא השקיע בעבודה פנימית – בעצם, לא באמת 'היה אצל הרבי'; לעומתו, בחור שמגיע היום ואינו רואה את הרבי בגלוי, אך משקיע בעבודה פנימית – דווקא הוא 'נמצא אצל הרבי'!

הרב עקיבא: כשמדברים על הנושא הזה, אינני יכול שלא להיזכר באותו אברך עדין שהיה מגיע בכל שנה לשמחת תורה אצל הרבי, ואף היה לו מקום קבוע בפירמידה שלנו, משם יכלו לראות היטב את הרבי בזמן ההקפות. אלא שאותו אברך לא היה מסוגל לשרוד את הדחיפות העצומות שהיו מנת חלקם של שוכני הפירמידות, ובכל שנה עוד בטרם תחילת ההקפות, היה מוצא את עצמו למטה. הוא אמנם זכה לראות את הרבי בכניסתו וביציאתו, אבל חוץ מזה – הוא לא ראה כלום. בכל שנה מחדש היינו מרחמים עליו, מנסים לעזור לו להתרומם שוב אל הפירמידה, אבל הוא לא הצליח. הייתי מסתכל עליו וחושב: רחמנות עליו, הרי הוא נמצא ב-770 בזמן ההקפות של הרבי, הוא יודע שברגעים אלה ממש הרבי עורך את ההקפות, ובכל זאת מיקומו גורם לו שלא לראות את הרבי כלל...

ומהי אותה 'עבודה פנימית' הנדרשת כדי שנוכל להרגיש את הרבי ולהיות מחוברים אליו? **הרב עקיבא:** בדיוק אותה 'עבודה פנימית' שדרשו המשפיעים בשנים קודמות – להוסיף בלימוד השיחות והמאמרים של הרבי, ולהקפיד על קיום התקנות וההוראות של הרבי. הרבי אומר שכאשר לומדים את תורתו ומקיימים את הוראותיו – נהיים מקושרים אליו. וכאשר מקושרים אליו – מרגישים אותו.

הרב נועם: שאלה דומה מובאת בקונטרס ההשתטחות, שם שואל מדוע צריכים לבוא ולהשתטח על קברו של הצדיק, והרי יכול לעבוד את הכל בביתו, בלי להגיע פיזית אל הצדיק. ומבאר שם, שהנקודה היא שכדי לקבל את ההשפעה מהצדיק, צריכים להתמסר לחלוטין אל הרבי, ולהניח בצד את המציאות העצמית. זה מתבטא כאשר האדם עוזב את מקומו, ונוסע אל הצדיק. הוא מתמסר אל הצדיק, וההתמסרות הזאת מאפשרת לו לקבל את ההשפעות מהצדיק. על דרך זה אפשר לומר בנוגע לנסיעה לרבי. חסיד צריך לדעת שהרבי נמצא כאן, בבית חיינו, ועליו לבטל את כל מציאותו, לעזוב את מקומו, ולהגיע אל הרבי.

ההתקשרות מאירה בתמימים

אחרי שאתם נמצאים עם תלמידי הישיבות שלכם במשך תשרי אצל הרבי – אתם רואים שמשוהו השתנה אצלם? משוהו חדש מאיר בתוכם? הרב נועם: כיהודי טוב אענה לך בשאלה: לפני שלושים שנה, כאשר הבחורים ראו את הרבי – האם ניכר עליהם שינוי כאשר חזרו לשיבה?

הרב עקיבא: מכיוון שמדובר בשינוי פנימי, לא תמיד רואים אותו באופן מיידי ובוודאי שלא תמיד זה ניכר בחיצוניות. למרות שבאופן אישי כל אחד בוודאי מרגיש זאת. אני זוכר בעצמי, בתור בחור, שכאשר חזרתי מהרבי, חל בי שינוי. מלבד זאת, באופן כללי – רואים בצורה את החיות המיוחדת של הבחורים בתשרי אצל הרבי, וזה עצמו מראה על שינוי כללי ויסודי. אני מדבר על בחורים אמריקאים, שלא אוהבים את כל ה'בלאגן' של תשרי, בחורים מסודרים שמאד חשובה להם הנוחיות והפרטיות שלהם, ובכל זאת הם מגיעים לכאן – זה עצמו פלא גדול, שמצביע ללא ספק על שינוי יסודי.

והפלא הזה הלך ומתעצם מול העובדה שלא רואים בגשמיות את הרבי. הזכרתי מקודם את אותו אברך שהיה נופל מהפירמידה בכל שנה, ותמיד הייתי חושב לעצמי: מה מביא אותו שוב אל הרבי, והרי בשנה שעברה הוא לא ראה כלום... ושם הוא עוד ראה קצת, כשהרבי נכנס ויוצא, ובכל זאת היה זה חידוש עבורי. ומה נאמר על כל הבחורים שמגיעים שנה אחרי שנה, למרות שלא ראו כלום? אין זאת כי אם התעוררות רוחניות מיוחדת, שהרבי בעצמו משפיע על הבחורים הללו, והיא זו המעוררות בהם את התשוקה לבוא שוב ושוב.

האם נכון לומר, שאצל הבחורים בימינו, למרות העדר הגילויים, מאיר אור ההתקשרות ביתר שאת?

הרב עקיבא: מספרים שפעם ישבו זקני החסידים ודיברו בערגה על ההתקשרות של

היום חשוב להקפיד על ההכנה לנסיעה לרבי, וההשקעה הפנימית בזמן שהייה אצל הרבי, הרבה יותר מאשר פעם. שכן כאשר ראו את הרבי, הייתה לכך השפעה מסויימת גם למי שלא הכין את עצמו. ולעומת זאת היום, כאשר לא רואים – עיקר ההשקעה צריכה להיות בעבודה הפנימית בנפש.

הנסיעה – התמסרות לרבי

אם העיקר היא ההכנה הנפשית-הפנימית באמצעות לימוד השיחות וכו' – מדוע אי אפשר להשאר בבית, בטורונטו או בכפר חב"ד, וללמוד את השיחות והמאמרים ובכך להתחבר לרבי? מדוע צריכים לנסוע עד ל'בית חיינו'?

הרב עקיבא: במאמר דיבור המתחיל "וכל אדם לא יהיה באוהל מועד – תשכ"ג", מסביר הרבי שביום הכיפורים מאיר אור עליון ונעלה ביותר, עיצומו של יום, ותפקידו של היהודי הוא להוריד את אותה נקודה עצמית ולהכניס אותה לתוך החיים הפרטיים שלו. ולכן מחוייב יום הכיפורים בחמש תפילות, כדי שנוכל להכניס את אותה נקודה 'עצמית' לכל בחינות הנפש – נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. או בלשון הפיוט 'אחת למעלה ושבע למטה' – בחינת ה'אחת' הנעלית, צריכה לחדור אל תוך האישיות של האדם, החל ממידת החסד ועד למידת המלכות.

זאת אומרת, שאי אפשר להסתפק רק בעיצומו של יום, בלי להמשיך את האור הזה לתוך הכלים שלנו, ולאידך – אי אפשר לעבוד עם ה'כלים' שלנו, בלי האור העצמי של יום הכיפורים.

כך בדיוק בנוגע לנסיעה לרבי. כאשר נמצאים אצל הרבי מקבלים אור עצמי, השפעה אלוקית עצומה שהרבי משפיע לכל מי שמגיע. אך לאחר שאנחנו מקבלים את האור הזה, עלינו להמשיך אותו למטה-מטה, וזאת באמצעות עבודה פנימית. מי שירצה להישאר בביתו ולעבוד עבודה פנימית – מפסיד את האור הגדול והעצמי שנמצא דווקא כאן, אצל הרבי. חייבים לשלב את שני הדברים.

הרב עקיבא וגנר:

תשרי אצל הרבי, זה שילוב מיוחד של ניגודים. מצד אחד, זהו זמן שהכל מתרחש 'בגדול'. מגיע קהל עצום, ואין את הפריבילגיה לעמוד קרוב לרבי. מצד שני, דווקא בתשרי היו הרבה חלקים 'אישיים' – מתחיל מערב ראש השנה, כאשר עוברים ליד הרבי ומוסרים לרבי את ה'פ"נ. זה רגע מאוד אישי ופרטי. אבל הרגעים הכי מיוחדים היו בשמחת תורה – בהקפה של הרבי, תוך כדי שהרבי רוקד עם ספר התורה, הסתכל הרבי על הקהל. כל אחד הרגיש, שהרבי מסתכל עליו באופן אישי.

חסידיים בדורות קודמים. ישב שם הרה"ח ר' אברהם פריז, ואמר: בסיפורים, פעם הכל היה טוב ויפה... אבל בפועל – כאשר הרבי הרש"ב תבע שילמדו סופרות, לא כולם נעמדו דום לקיום פקודתו. אחד למד, לשני היה תירוקן, ולשלישי היה הסברים... לעומת זאת בדור השביעי התמימים מקיימים את רצון הרבי בלי תירוצים.

באותה מידה אפשר לומר שאצל התמימים היום רואים מסירות מיוחדת לרבי, יותר ממה שהיה בזמננו.

הרב נועם: קחו לדוגמא את שמחת בית השואבה. הרבי הורה להתחיל את השמחה כבר בלילות החג, למרות שאין כלי זמר. בשנים הראשונות לא היו רוקדים כל הלילה, אלא רק שעתיים שלוש. היום מקיימים את ההוראה של הרבי בהדד, ואפילו בלילות החג מתקיימים ריקודים עד אור הבוקר, בהשתתפות מאות תמימים ואנ"ש. ואותם תמימים שרקדו כל הלילה – הולכים במהלך היום למבצע ד' מינים!

כאשר אני מספר לבחורים היום שכאשר הרבי ירד לתפילת שחרית בשמחת תורה, היו רק כמאתיים אברכים ואנ"ש ב-770, כי כולם היו עייפים מאוד אחרי שבוע של 'שמחת בית השואבה', 'תהלוכה' והריקודים בהקפות של ליל שמחת תורה – הם בוהים בי בחוסר אמון, ולא מבינים איך ייתכן שבחורים יישנו ולא ינצלו את ההזדמנות המיוחדת לראות את הרבי בהקפות של שמחת תורה ביום! בשנים האחרונות, למרות שאין גילויים – הבחורים מקפידים להגיע לתפילות עם הרבי, ובתפילת שחרית של שמחת תורה, 770 מלא במתפללים.

הרב עקיבא: ההקפדה של הבחורים על התפילות במניין של הרבי, והחיות המיוחדת שיש להם בשירת ה'יחי' לפני התפילה ואחרי התפילה – זה עצמו מעורר התפעלות עצומה. כאשר אנחנו היינו בחורים, וזכינו לכל הגילויים – הרי כאשר הרבי עודד את השירה בידיו הקדושות, היינו שרים בחיות גדולה, אבל כרגע שהרבי הפסיק לעודד – כל החיות הייתה נעלמת... ואילו הבחורים בשנים האחרונות, למרות שאינם רואים את הרבי מעודד את השירה – שרים בהתלהבות וחיות חסידית טהורה. ההתלהבות הזאת לא מגיעה משום מקום. היא נובעת מכך שמאיר בהם האור של הרבי בגילוי.

עבודה פנימית בענייני משיח

בשיחה האחרונה ששמענו מהרבי לכינוס השלוחים תשנ"ב, הורה הרבי שכל העניינים בעבודת השליחות יהיו חדורים בנקודה של

הרב עקיבא וגנר:

מעבר לחביבות של

השיחות מהשנים נ"א

ונ"ב – יש חשיבות גדולה

ללימוד שיחות אלו,

שכן בהן מדבר הרבי על

המציאות העכשווית. זאת

אומרת, לא רק דיון עיוני

על מה יהיה כאשר משיח

יבוא, אלא היכן אוחזים

בתהליך הגאולה, ועד כמה

קרובים אנו לביאת המשיח.

משיח וגאולה. כראשי ישיבות, כיצד אתם מחנכים את תלמידי הישיבה לחיות בענייני גאולה ומשיח?

הרב עקיבא: הרבי אמר ברור, שהדרך לחיות גאולה ומשיח, היא על ידי לימוד ענייני גאולה ומשיח. למעשה מדובר באותה נקודה שדיברנו אודותיה במהלך הראיון – חב"ד מאַנט [דורשית] פנימיות. כך זה בהכנות לתשרי אצל הרבי, וכך זה בחיות בענייני גאולה ומשיח.

כאשר מעמיקים בלימוד סוגיות הגאולה, בפרט כפי שהם מובאים בתורת החסידות – מגלים שלמעשה הנקודה של כל הדברים זה משיח. ואז, גם כאשר מדברים על התקשרות לרבי – זה אוטומטי מתקשר למשיח, וכאשר מדברים על גילוי אלוקות – זה חלק מהדיבורים על משיח. רואים את הנקודה אחת שבכל העניינים.

הרב נועם: חיות בענייני גאולה ומשיח, זה לא דבר שמגיע יש מאין. צריכים לעבוד על זה, ובעיקר על ידי לימוד בשופי. וכפי שהרבי התבטא, שכאשר המוח יהיה מלא בענייני גאולה ומשיח, הרי זה יגיע ללב (שהרי מוח שליט על הלב), ומשם יבוא למעשה בפועל.

היה פעם חסיד שעמד בפנינת קינגסטון ואיסטערן פארקוויי, ושאל את בחורים: אתם הגעתם לרבי? הם לא הבינו מה שאלתו, הרי הוא רואה אותם בסמיכות לבית חיינו, ובוודאי שהגיעו לרבי. הסביר להם אותו חסיד: אתם יכולים להיות כאן, ועדיין לא להגיע לרבי... וכפי שהרבי עצמו אמר פעם 'לחיים' עבור אלו שעוד לא הגיעו לכאן, ו'לחיים' עבור אלו שנמצאים כאן, אך עוד לא הגיעו... או בגירסה אחרת – עבור אלו שחושבים שהם כאן, אבל הם לא כאן...

כך גם בענייני גאולה ומשיח. אם לא לומדים ומשקיעים באופן פנימי בענייני

גאולה ומשיח – יכולים להיות במצב כזה שנדמה שאנחנו חיים גאולה ומשיח, אבל באמת אנחנו רחוקים מזה בתכלית...

הרב עקיבא: מספרים על חסיד חב"ד שהזדמן לו לשהות בטיש של פוילישער רבי בשביעי של פסח, וכפי הנהוג אצלם ערכו מעין קריעת ים סוף, כאשר שופכים מעט מים על הריצפה, והחסידים שרים בדביקות, והרבי שלהם עובר באמצע כאילו בקריעת ים סוף. כאשר הגיע הרגע והרבי שלהם החל לפסוע במים, הוא הרים את החליפה שלו בזהירות, שלא תתרטב. הביט על כך אותו חסיד חב"ד וחשב לעצמו: אה, הוא עומד בדביקות נפלאה כאילו כעת קריעת ים סוף, אבל מה נוגע לו – שהבגדים שלו לא יתרטבו...

לפעמים גם אנחנו יכולים להשלות את עצמנו שאנחנו חיים גאולה ומשיח, ובאותם רגעים יטרידו אותנו עניינים גלויים ביותר... כדי שבאמת נחיה גאולה ומשיח, צריכים ללמוד בשופי הכי גדול.

לימוד השיחות האחרונות, לא רק בגלל החביבות

הרב נועם: כאשר מדברים על לימוד ענייני גאולה ומשיח, ראוי להדגיש בעיקר את הלימוד בשיחות מהשנים האחרונות, בהן ריבוי עצום של ענייני גאולה ומשיח. יש חשיבות מיוחדת בלימוד שיחות אלו, כידוע דברי הרבי אודות החביבות המיוחדת לשיחות האחרונות ששמענו מהרבי.

בשיחת ו' תשרי תשמ"ט, סיפר הרבי על אמו הרבנית חנה ע"ה, שהייתה מעתיקה את מאמרי הרבי הרש"ב, והרבי תיאר את כל הסדר של החזרה וכתובת המאמרים – תוך שהוא מתבטא שלמרות שהיו מאמרים קודמים, לחסידים תמיד הייתה חביבות מיוחדת למאמר האחרון שהרבי אמר.

הרב עקיבא: מעבר לחביבות של השיחות מהשנים נ"א ונ"ב – יש חשיבות גדולה ללימוד שיחות אלו, שכן בהן מדבר הרבי על המציאות העכשווית. זאת אומרת, לא רק דיון עיוני על מה יהיה כאשר משיח יבוא, אלא היכן בדיוק אנחנו אוחזים בתהליך הגאולה, ועד כמה קרובים אנו לביאת המשיח.

מי שמסתפק בלימוד עיוני של סוגיות הגאולה, ואינו לומד את השיחות של נ"א ונ"ב – הרי הוא דומה לאחד שייסע בימינו עם סוג ועגלה... בנ"א ונ"ב עברנו לשלבים אחרים לגמרי, ומכאן החשיבות הגדולה בלימוד השיחות הללו – כדי שנהיה מודעים לגודל התקופה, לשלב בו אנחנו נמצאים, וזה עצמו יעורר אותנו בחיות מיוחדת ובציפייה עצומה להתגלותו של הרבי תיכף ומיד ממש!